

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 27ΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1964

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΙΩΑΝΝ. ΞΑΝΘΑΚΗ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΚΥΡΩΣΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΑΝΤΕΠΙΣΤΕΛΛΟΝΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

Ὁ Πρόεδρος ἀνακοινοῖ ὅτι διὰ Βασ. Δ)τος ἐκδοθέντος τὴν 30 Ἰανουαρίου ἐ.ξ. καὶ δημοσιευθέντος τὴν 6 Φεβρουαρίου εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 37 φύλλον, Γ' τεύχ., τῆς Ἐφημερ. τῆς Κυβερνήσεως ἐκυρώθη ἡ ἐκλογή τῶν ἀντεπιστελλόντων μελῶν τῆς Ἀκαδημίας ἐν τῇ τάξει τῶν Ἡθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν κ. **Φωκίωνος Φραντζεσκάκη**, Γεωργίου Βλάχου καὶ Ραφαήλ Δήμου.

ΕΚΛΟΓΗ ΞΕΝΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Ἐξελέγη ὡς ξένος ἑταῖρος τῆς Ἀκαδημίας ὁ κ. **Paul Montel**.

ΑΠΟΔΟΧΗ ΑΘΛΟΘΕΣΙΑΣ

Ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας ἀθλοθεσία τοῦ **Δήμου Λεωνιδίου** δοχ. 25.000 διὰ τὴν συγγραφὴν τῆς ἱστορίας τῆς Τσακωνίας καὶ Λεωνιδίου.

ΚΑΤΑΘΕΣΙΣ ΕΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ

Κατόπιν αἰτήσεως τοῦ κ. Ἀλεξ. Ν. Παπανικολοπούλου (Α.Π. 48227) ἐχορηγήθη ἄδεια καταθέσεως ὑπ' αὐτοῦ ἐσφραγισμένου φακέλου.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

Ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. **Δημ. Φωκάς** παρουσιάσας τὸ βιβλίον τοῦ Ἀριστοτέλους Βλαχοπούλου, *Ἀπομνημονεύματα ἐκ τῶν ἐν Μ. Ἀσίᾳ ἐπιχειρήσεων Μαρτίου - Ἰουλίου 1921*, ἀνέλυσε τὸ περιεχόμενον του ὡς κάτωθι :

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν τὰ Ἀπομνημονεύματα τοῦ Στρατηγοῦ Ἀριστοτέλους Βλαχοπούλου ἐκ τῶν ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ ἐπιχειρήσεων ἀπὸ Μαρτίου μέχρις Ἰουλίου 1921.

Ἡ ἀξιόλογος αὕτη συγγραφὴ εἶδε τὸ φῶς πέρυσι, τρία ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ στρατηγοῦ, ὀφείλεται δὲ ἢ δημοσίευσίς εἰς τὴν εὐλαβικὴν καὶ ἀξιέπαινον φροντίδα τῶν θυγατέρων τοῦ στρατηγοῦ, κυριῶν Ἀρλιώτη καὶ Νικοκάβουρα. Τὸ κείμενον ἀναφέρεται εἰς μίαν περίοδον τῆς νικηφόρου Ἑλληνικῆς προελάσεως εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀνατολῆς. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἡ μελέτη τῆς Μικρασιατικῆς ἐκστρατείας, ποῦ ἠκολούθησε τὰ ἴχνη τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, συγκινεῖ πάντοτε τὴν Ἑλληνικὴν ψυχὴν. Παρὰ τὴν ἀτυχὴ τῆς ἔκβασις καὶ τὴν τραγικὴν καταστροφὴν τοῦ τέλους, ἡ ἀναπόλησίς της γεννᾷ σύμμεικτα αἰσθήματα. Καὶ πικρίαν πολλὴν δι' ὅ,τι ἐχάσαμεν ἀλλὰ καὶ μερικὴν ἱκανοποίησιν δι' ὅσα ὁ Ἑλληνικὸς στρατός, ἀντιπαλαίων πρὸς μύρια ἐμπόδια, ἠδυνήθη μέχρις ἐνὸς σημείου νὰ ἐπιτελέσῃ. Διότι πρᾶγματι δίκαιον εἶναι ν' ἀναγνωρισθῇ ὅτι παρὰ τὴν ἐχθρικὴν ἢ παγερῶς ἀδιάφορον στάσιν τῶν πρῶν συμμάχων καὶ τὰς ἔνεκα ταύτης δυσχερείας τῆς πολιτικῆς ἡγεσίας, παρὰ τὸν κάματον τοῦ ἐσωτερικοῦ, ὁ Ἑλληνικὸς στρατός κατέβαλεν ἐπὶ μίαν διετίαν παμμεγίστην προσπάθειαν διὰ ν' ἀντιμετώπισῃ τὰς ὑπερμέτρους δυσκολίας μιᾶς ὑπερποντίου ἐκστρατείας, ἢ ὅποια τὸ πρῶτον ἐπεχειρεῖτο.

Τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ Στρατηγοῦ Βλαχοπούλου συμβάλλουν σημαντικὰ εἰς τὴν μελέτην τῶν ἐπιχειρήσεων τῆς μνημονευθείσης περιόδου. Προέρχονται πρᾶγματι ἀπὸ διακεκριμένον καὶ διὰ τὸ ἦθος καὶ διὰ τὴν μόρφωσιν στρατιωτικὸν ἠγῆτορα, μακρᾶς καὶ εὐδοκίμου πολεμικῆς καὶ ἐπιτελικῆς δράσεως.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1920 ἀνετέθη εἰς τὸν στρατηγὸν Βλαχόπουλον ἡ Διοίκησις τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ, εἰς τὴν ἐξιστόρησιν τῆς δράσεως τοῦ ὁποίου κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις Μαρτίου - Ἰουλίου 1921 ἀφίερωσε τὰ ἀπομνημονεύματά του.

Εἰς αὐτὰ ὁ στρατηγὸς Βλαχόπουλος με ἀπόλυτον ἀντικειμενικότητα ἐκθέτει λεπτομερῶς τὰ τῶν ἐπιχειρήσεων ἐκείνων. Παραθέτει τὴν μίαν κατόπιν τῆς ἄλλης τὰς διαταγὰς καὶ τὰς ὁδηγίας ἐπιχειρήσεων τοῦ Γεν. Στρατηγείου καὶ ἄλλων μεγάλων μονάδων. Ἡ ἐξιστόρησις εἶναι λιτὴ καὶ ἀπέριττος, χωρὶς καμμίαν ἐπιδίωξιν προσωπικῆς προβολῆς. Ἀξιόλογον ὅμως εἶναι τὸ ἐπίτευγμα τοῦ νὰ προβάλλεται αὐτομάτως ἀπὸ τὸ αὐστηρὸν καὶ ξηρὸν αὐτὸ στρατιωτικὸν κείμενον ἢ ἐκ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια.

Ἀρκούντως ἀλλὰ δικαίως ἀπασχολεῖται ὁ συγγραφεὺς εἰς τὴν ἀντίκρουσιν ἀντιθέτων ἰσχυρισμῶν, προερχομένων ἀπὸ τὴν Διοίκησιν Στρατιᾶς Μ. Ἀσίας. Κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τούτους ἡ διαφυγὴ τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ ἀπὸ τὴν πε-

ριοχὴν τῆς Κιουταχειας, ὅπου ἐσχεδιάζετο ἡ κύκλωσις καὶ ἡ ἐκμηδένισις του, ὠφείλετο εἰς πλημμελεῖ ἑνέργειαν τοῦ Β' Σ. Στρατοῦ. Ἀντιθέτως ὁ συγγραφεὺς ὁ καὶ Διοικητὴς τοῦ Σώματος, ὅπως καὶ ἄλλοι στρατιωτικοὶ κριτικοί, ἀποδίδουν εἰς σφάλμα τῆς Στρατιᾶς τὴν Ἑλληνικὴν αὐτὴν ἀστοχίαν. Ἐπὶ τῆς ἀντιδικίας ὅμως ταύτης ἀρμοδίᾳ νὰ ἐκφέρῃ τὴν τελικὴν ἔγκυρον γνώμην εἶναι ἡ Στρατιωτικὴ Ἱστορία. Εἰδικώτερον ἢ ἐξαιρετος πράγματι Διευθυνσις Ἱστορίας Στρατοῦ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν καὶ ἐπακριβῶς σταθμίζουσα τὰ ἐκατέρωθεν ὑποστηριζόμενα θὰ δυνηθῆ εἰς τὸ ὑπὸ ἔκδοσιν σχετικὸν τμήμα τῆς Ἱστορίας τῆς Μικρασιατικῆς Ἐκστρατείας νὰ καταμερίσῃ τὰς εὐθύνας καὶ νὰ γνωματεύσῃ ἐπὶ τοῦ θέματος βασίμως καὶ ὀριστικῶς.

Ὅπως δὴποτε εἰς τὸ τμήμα τοῦτο τῆς Ἱστορίας τῆς Μικρασιατικῆς Ἐκστρατείας τὸ ἐκτεινόμενον ἀπὸ τοῦ Μαρτίου μέχρι τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1921 σπουδαία θὰ εἶναι ἡ συμβολὴ τῶν ἀπομνημονευμάτων τοῦ Στρατηγοῦ Βλαχοπούλου. Πολλοὶ καὶ ἀξιοσημεῖοι εἶναι αἱ ἀρεταὶ των. Τὰ χαρακτηρίζει ἡ αὐστηρὰ προσήλωσις πρὸς τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν, ἡ ἀντικειμενικότης, ἡ διαύγεια τῆς κρίσεως, γενικώτερα ἢ ἀπὸ ὑψηλῆς σκοπιᾶς θεώρησης, ποὺ μαρτυρεῖ τὴν ἀξιοπρέπειαν, τὸ κῦρος, τὴν αὐθεντίαν καὶ τὴν στρατιωτικὴν ἀρετὴν τοῦ συγγραφέως.

*

Ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Παν. Κανελλόπουλος ζητήσας τὸν λόγον εἶπε τὰ ἀκόλουθα :

Κύριοι συνάδελφοι,

Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ προσθέσω ὀλίγας λέξεις. Δὲν εἶναι διόλου ἀναγκαῖαι ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς συμπληρώσεως τῆς ἀρτίας ἀνακοινώσεως τοῦ ἀγαπητοῦ συναδέλφου, ναύαρχου κ. Φωκᾶ, τὴν ὁποίαν ἠκούσαμεν. Εἶναι, ὅμως, ἀναγκαῖαι ψυχικῶς δι' ἐμέ. Ἐγνώρισα τὸν ἀείμνηστον στρατηγὸν Βλαχόπουλον. Ἀσφαλῶς θὰ τὸν ἐνθυμεῖσθε ὅλοι. Θὰ τὸν εἶχате χωρὶς ἄλλο ἀντικρύσει βαδίζοντα μόνον εἰς τοὺς κεντρικοὺς δρόμους τῶν Ἀθηνῶν. Ἡ φυσιογνωμία του ἦτο αὐστηρά, αὐτοκυριαρχημένη, λιτή. Ἡ αὐστηρότης του, ἀλλὰ καὶ ἡ συνυφασμένη πρὸς αὐτὴν λιτότης καὶ αὐτοκυριαρχία εἰς τὰς ἐκφράσεις καὶ κινήσεις του, δὲν ἀπετέλουν μόνον ἑξωτερικὰ χαρακτηριστικά, ἀνταπεκρίνοντο εἰς τὸν χαρακτῆρα ἀνδρός, ὁ ὁποῖος ὡς στρατιώτης ἦτο αὐστηρὸς καὶ ἔναντι τοῦ ἑαυτοῦ του.

Εἰς τὴν ἐποχὴν μας εἶναι μέγας ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατηγῶν οἱ ὁποῖοι ἔγραψαν ἀπομνημονεύματα, ἀναφερόμενα εἰς τὴν εὐτυχῆ ἢ ἀτυχῆ δρασίν των. Οἱ περισσότεροι δὲν ἠκολούθησαν τὸ μέγα παράδειγμα τοῦ Θουκυδίδου, ὁ ὁποῖος ἀτυχήσας ὡς στρατηγὸς - καὶ ἀδικηθεὶς ἀναμφισβητήτως ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων - δὲν ἀφιε-

ρώνει εις τὴν κρίσιμον πολεμικὴν ἐπιχείρησιν, τῆς ὁποίας ἠγήθη, εἰ μὴ μόνον ὀλίγας φράσεις καὶ δὴ χωρὶς τὴν παραμικρὰν προσπάθειαν νὰ δικαιώσῃ τὸν ἑαυτὸν του. Ἀνθρώπινον εἶναι βεβαίως ὅ,τι ἔπραξαν κατὰ τὸν προηγούμενον αἰῶνα, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν 20ὸν καὶ δὴ μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, οἱ πλεῖστοι τῶν ἱστοριογράφων στρατηγῶν. Δὲν εἶναι διόλου εὐκόλον νὰ εἶναι κανεὶς Θουκυδίδης, ἰδίᾳ εἰς τὴν ἐποχὴν μας, ἢ ὁποία, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν κλασσικὴν περίοδον τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος, κυριαρχεῖται ἀπὸ ὑποκειμενισμὸν. Εἶναι, πάντως, χαρακτηριστικὸν τῆς ἰδιαζούσης μορφῆς τοῦ στρατηγοῦ Βλαχοπούλου, ὅτι, περιγράφων τριῶν περίπου μηνῶν κρίσιμους ἐπιχειρήσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ εὐθύνη του ὑπῆρξε μεγάλη, ἐνεφάνισε κατ' οὐσίαν τὸν ἑαυτὸν του σχεδὸν μόνον μέσῳ ἀντικειμενικῶν ἱστορικῶν στοιχείων, συγκεκριμένως τῶν διαφόρων διαταγῶν, τὰς ὁποίας ἐλάμβανε ἢ ἐξέδιδε. Ἡ περιγραφή του εἶναι ἐξόχως λιτή. Ἀπέφυγε τὰς ἐπιχειρηματολογίας, μὲ τὰς ὁποίας συγκαλύπτουν πολλοὶ τὴν πραγματικότητα διὰ νὰ προβάλουν ἀπλῶς καὶ μόνον τὸν ἑαυτὸν των.

Γνωρίζω ἀρκετὰ καλὰ τὴν ἱστορίαν καὶ τὰ ἰδιαίτερα περιστατικὰ τῆς Μικρασιατικῆς ἐκστρατείας. Ἐμελέτησα τὴν ἐκστρατείαν αὐτὴν καὶ λόγῳ τοῦ γεγονότος, ὅτι συνεδυσάσθη κατὰ τρόπον τραγικὸν μὲ τὴν μοῖραν τῆς οἰκογενείας μου. Ἀλλὰ θὰ τὴν ἐμελέτων ὅπωςδήποτε, διότι ὑπῆρξε μία τῶν μεγαλυτέρων ἡρωϊκῶν καὶ αἱματηρῶν προσπαθειῶν τῆς Ἑλλάδος, τῆς ὁποίας ἡ ἔκβασις ἐσημείωσε φοβερὸν σταθμὸν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν γένει. Ἐχω τὴν γνώμην - καὶ τὴν γνώμην αὐτὴν μὲ τὴν διακρίνουσαν τοῦτον λεπτοτάτην ἐπιστημονικὴν ἐπιφυλακτικὴν διεικτύωσιν ἐμέσῳ καὶ ὁ ἀγαπητός μας συνάδελφος ναύαρχος κ. Φωκᾶς, ὅτι ἡ συμβολὴ τοῦ στρατηγοῦ Βλαχοπούλου εἰς τὴν διαφώτισιν τοῦ κρίσιμου τριμήνου, τὸ ὁποῖον μᾶς περιγράφει, θὰ εἶναι ἀποφασιστικὴ καὶ διὰ τὴν ὀριστικὴν αὐριανὴν κρίσιν τῆς Ἱστορίας.

*

Ἀκολουθῶς ὁ κ. Γ. Ἀθανασιάδης - Νόβας λαβὼν τὸν λόγον εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ὅφειλω κατὰ καθῆκον νὰ προσθέσω ὀλίγας μόνον λέξεις. Εἶχα τὴν εὐτυχίαν νὰ παρακολουθῆσω ὡς πολεμικὸς ἀνταποκριτὴς τῆς ἐφημερίδος «Πολιτεία» τὴν Μικρασιατικὴν ἐκστρατείαν. Καὶ εἶχα τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω ἐκ τοῦ πλησίον τὸν στρατηγὸν Ἀριστοτέλη Βλαχόπουλον. Ἦτο πράγματι ἐξαιρετικὴ φυσιογνωμία στρατιωτικοῦ ἡγέτου. Αὐστηρὸς, λιτός, ὀλιγόλογος, σεμνός, ἀξιοπρεπής, ἀτάραχος, πάντοτε νηφάλιος, μὲ ἤρεμον σκέψιν, μὲ ἀκλόνητον σταθερότητα, ἐπέδειξεν ἀδιάπτωτον γενναιότητα εἰς κρίσιμους στιγμὰς τῶν ἐπιχειρήσεων, ἀκτινοβολοῦσε πάντοτε σεβασμὸν καὶ ἀγάπην πρὸς ὅλους τοὺς ὑφισταμένους του καὶ γενικῶς εἰς τὸ στρά-

τευμα. Είχα τὴν εὐχάριστον εὐκαιρίαν νὰ διατρέξω τὰς σελίδας τοῦ βιβλίου τῶν ἀπομνημονευμάτων του καὶ εἶδα νὰ ἀπεικονίζεται εἰς κάθε σελίδα του ἡ συμπαθῆς μορφὴ τῆς ἠθικῆς του προσωπικότητος, εἶδα νὰ ἀποτυπώνεται πιστῶς ὁ ἰδιότυπος χαρακτήρ τῆς πολεμικῆς του δράσεως. Εἶμαι καὶ ἐγὼ βέβαιος ὅτι τὸ παρουσιαζόμενον βιβλίον του θὰ συμβάλῃ σοβαρῶς εἰς τὴν διαλεύκανσιν καὶ τὴν ἀκριβῆ τελικὴν διατύπωσιν τῆς γενικῆς Ἱστορίας τοῦ Μικρασιατικοῦ πολεμικοῦ ἔθλου.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΜΗ ΜΕΛΟΥΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑ.— **On the Identification Problem in Linear Systems***,

by **John E. Diamessis****. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ἰωάνν. Ξανθάκη.

1. INTRODUCTION

This paper is concerned with the problem of linear system identification, that is the determination of the dynamic characteristics of a system from input and output measurements. The identification of a physical process or system occupies a central place in the general theory of systems since before any study of a physical system is attempted the dynamics of the system must either be given or must be determined in some way. In this paper a solution of the identification problem is obtained by comparing the unknown system to a known adjustable model by means of an error signal¹. Both system and model are characterized by their transfer functions and the model is the analog of the system. The error signal is obtained by performing certain operations on the impulsive responses of both the system and the model. By varying the parameters of the model the error signal can be made zero. Under the condition of zero error signal the model is an exact representation of the system.

Model methods used so far require measurements at various points in the system^{2,3} instead of only the input and the output, or the model is a complex structure and a large number of error signals is required.⁴ Other

* The Moore School of Electrical Engineering, University of Pennsylvania, Philadelphia, Pennsylvania.

** JOHN E. DIAMESSIS, Ἐπὶ τοῦ προβλήματος τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν ἀγνώστων παραμέτρων γραμμικοῦ συστήματος.